

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.IV.35.580/2013/11.szám

A Kúria dr. Sárdi László ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kálcsics Adrienn jogtanácsos által képviselt alperes ellen támogatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. május 21. napján kelt 22.K.28.044/2013/11. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 14. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 22.K.28.044/2013/11. számú ítéletét - az indokolás részbeni megváltoztatásával - hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes 2007. május 17-én támogatási kérelmet nyújtott be az alperes elsőfokú hatóságához állattartó telepek korszerűsítésére. Az elsőfokú hatóság 2008. január 31-én kelt határozatában a felperes támogatás iránti kérelmét jóváhagyta. A felperes 2009. május 11-én kelt előlegkérelmére a 2009. május 26-án kelt határozatában, hivatkozással az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program egyes intézkedései esetén 2009. évben nyújtandó támogatási előleg fizetéséről szóló 91/2009. (IV. 22.) Korm.r.-re (a továbbiakban: Korm.r.) 1.154.955 forint előlegdíjigény levonása mellett 49.030.745 forint előlegkiutalásról rendelkezett a felperes javára.

A felperes 2009. június 30-án nyújtott be kifizetési kérelmet, amelyet az első fokon eljáró alperes 2010. július 13-án kelt határozatával részben jóváhagyott és 44.175.830 forint kifizetéséről rendelkezett. Túligénylési szankciót alkalmazott a

felperessel szemben. Az 1975/2006/EK rendelet (a továbbiakban: EK rendelet) 31. cikkére hivatkozással túligénylési szankcióként 12.780.803 forintot vont le a felperes részére kiutalandó összegből.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2010. november 24-én kelt határozatában (a továbbiakban: Határozat 1.) az elsőfokú hatóság határozatát helybenhagyta. Indokolása értelmében a felperes kifizetési kérelmében elutasított tételek indokolatlannak minősültek és az árajánlatosként megjelent tételek az Építési Normagyűjteményben (a továbbiakban: ÉNGy) beazonosíthatóak voltak, ezért árajánlatos tételként elszámolni azokat nem lehetett.

Mindeközben az elsőfokú hatóság jogosulatlan támogatás igénybevétel címén 2010. július 13-án kelt határozatában 6.009.170 forint és annak kamatai visszafizetésére kötelezte a felperest a Korm.r. 5. § (1) és (3) bekezdésére, valamint a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvényre (a továbbiakban: Eljárási tv.) hivatkozással.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2010. november 24-én kelt határozatával (a továbbiakban: Határozat 2.) az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Indokolásában a Korm.r. 5. § (1) bekezdésére hivatkozott azzal, hogy a felperes a kifizetett előleggel 2010. március 31-éig volt köteles leszámolni, amelynek azonban a felperes maradéktalanul nem tett eleget. Ezért a támogatási előlegként megállapított 50.185.000 forint, valamint a kifizetett 44.175.830 forint különbözeteként jelentkező 6.009.170 forint és annak kamatai visszafizetésére kellett kötelezni a felperest.

A felperes a két határozattal szemben keresettel fordult a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: Bíróság). A Bíróság a két keresettel összefüggésben indult peres eljárást egyesítette és 2013. május 21-én kelt ítéletével a felperes keresetének részben helyt adott, az alperes két határozatát az elsőfokú határozatokra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. Alkalmazva az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az állattartó telepek korszerűsítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 27/2007. (IV. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: Jogcímrendelet) 4. § (10) bekezdését, valamint az Eljárási tv. 47. § (5) bekezdésében foglaltakat a bíróság a perben felmerülő szakkérdésekre tekintettel a Pp. 177. § (1) bekezdése alapján igazságügyi szakértőt rendelt ki. Az igazságügyi szakértő benyújtott szakvéleményét aggálytalannak minősítette, ezért elfogadta ítélezése alapjául.

Figyelemmel az igazságügyi szakértő szakvéleményében foglaltakra a felperes keresetének meghatározott, ítéletben részletezett tételeit elfogadta, más tételeit kifejezetten megalapozatlannak minősítette,

és bizonyos tételek esetében további bizonyítás lefolytatását tartotta szükségesnek. Mindezen indokokra tekintettel a Bíróság nem adott helyt a felperes további bizonyítási indítványának azzal az okfejtéssel, hogy a közigazgatási per tárgya nem a közigazgatási szerv helyetti tényállástisztázás, hanem a közigazgatási szerv által feltárt és megállapított tényálláson alapuló határozat jogszerűségének felülvizsgálata. Ezért a ténybelileg megalapozatlan közigazgatási határozatot a bíróságnak a Pp. XX. fejezete alapján hatályon kívül kell helyeznie és a közigazgatási szervet kell köteleznie a hiányosságok tisztázására. Ezért a Bíróság mindkét felülvizsgált alperesi határozatot ténybeli alapjainak tisztázatlanságára tekintettel jogsértőnek ítélte és az elsőfokú hatóság határozatára is kiterjedően hatályon kívül helyezte. A megismételt eljárásban kötelezte az elsőfokú hatóságot, hogy a perben kirendelt igazságügyi szakértő véleményében foglaltakra, elsődlegesen pedig arra legyen figyelemmel, hogy amennyiben az összevont munkát tartalmazó tétel több ÉNGy-beli tétellel is megfeleltethető, úgy azt több tételre bontva kell elbírálni. Az elsőfokú hatóságnak részletesen indokolnia kell az elfogadott tételekhez rendelt összegek megállapítását, valamint az elutasítást is határozatában.

Az alperes Kúriához címzett felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetét elutasító ítéleti döntést, másodlagosan pedig az ítélet hatályon kívül helyezése mellett a Bíróság új eljárásra utasítását indítványozta. A felperessel szemben pernyertessége esetére költségigénye is volt

A felperes felülvizsgálati kérelmét arra alapította, hogy a Bíróság ítélete helytelen jogértelmezésre tekintettel a Pp. 206. § (1) bekezdésébe, illetve az Eljárási tv. 42. § (3) bekezdésébe ütközően törvénysértő.

Indokolása szerint amennyiben az alperesnek a megismételt eljárásban olyan tételeket is figyelembe kell venni, amelyeket a felperes hiánypótlást követően, utólagosan csatolt kifizetés elszámolásához, úgy az alperesnek az Eljárási tv. 42. § (3) bekezdésével ellentétesen kell a megismételt eljárásban döntést hoznia. Az ítéletből az alperes álláspontja szerint kitűnik, hogy a Bíróság csupán a vizsgált tételek megvalósításának szükségességét vizsgálta, azonban a felperes csak a jogszabályi előírásoknak megfelelően elszámolható tételeket tüntethette volna fel kifizetési kérelmében. Az utólagosan bejelentett tételeket azonban - az Eljárási tv. 42. § (2) bekezdésére tekintettel - akkor sem fogadhatja el, ha azok a beruházás megvalósításához szükségesek voltak.

Az alperes utalt arra is, hogy a Bíróság a perben kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleményét anélkül fogadta el az ítélezés alapjaként, hogy ütköztette volna azt az alperes közigazgatási eljárásban részt vett szakértőkének álláspontjával.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a Bíróság ítéletének hatályában történő fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem - az indokolás részbeni kiegészítésével - megalapozatlan.

A Kúria a felülvizsgálati kérelem bizonyítási eljárással összefüggő kifogásait az alábbi szerint bírálta el:

A Pp. 163. §-a értelmében a bizonyítás elrendelése és lefolytatása a Bíróság feladata. A Pp. 177. § (1) bekezdése értelmében „jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításának vagy megítélésének szükségessége esetén különleges szakértelemmel rendelkező igazságügyi szakértőt rendel ki. A 182. § (3) bekezdés második fordulata szerint „[a] fél erre irányuló indítványa alapján a bíróság más szakértőt rendelhet ki.” A Pp. rendelkezései értelmében a Bíróság a fél kérelmére mérlegeli másik szakértő kirendelésének szükségességét, arra kötelezettsége - megalapozottnak ítélt, logikus, egyértelmű szakvélemény esetén - azonban nincs.

A perbeli esetben a Bíróság a kirendelt igazságügyi szakértői intézet szakvéleményét aggálytalannak minősítette. Ezért bírói mérlegelése körében azt elfogadta ítélezése alapjául.

A Bíróság a Pp. rendelkezéseinek megsértése nélkül járt el akkor, amikor az aggálytannak ítélt igazságügyi szakvéleményre tekintettel az alperes másik szakértő kirendelésére irányuló indítványát a pervezetés körében elutasította.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban Ket.) 58. § (3) bekezdése az igazságügyi szakértő mellett jogszabályban meghatározott szakértő kirendelését teszi lehetővé a közigazgatási eljárásban. Az Eljárási tv. nem ír elő „az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló törvény szerint igazságügyi szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértő” kirendelésére kötelezettséget az alperes számára. Az alperes alkalmazásában álló, szakértelemmel rendelkező személy tehát a Ket. 58. § (3) bekezdése értelmében nem a közigazgatási eljárásban kirendelt szakértő, ezért véleménye nem tekinthető szakértői véleménynek, azaz bizonyítási eszköznek. Álláspontja beépült az alperes határozatába.

Ezért a Bíróság nem sértett jogszabályt akkor, amikor az alperes határozatában megjelenő alkalmazotti szakértői véleményt nem tekintette bizonyítási eszköznek, amellyel a perben kirendelt igazságügyi szakértő véleményét ütköztetnie kellett volna, az ellentét feloldására pedig újabb szakértő kirendeléséről kellett volna gondoskodnia.

Nem osztotta ezért a Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmében foglalt azon álláspontot, amely szerint a Bíróság jogsértően nem oldotta fel a perbeli igazságügyi szakértő véleménye és a

közigazgatási eljárásban az alperes szakértő alkalmazottjának véleménye közötti ellentmondásokat. A Bíróságnak nem volt ilyen irányú kötelezettsége.

A Kúria a Bíróság ítéletével, annak ténybeli megállapításaival és az alkalmazott jogszabályok értelmezésével maradéktalanul egyet értett.

A Bíróság a tényállást helyesen és a támogatási határozatban foglaltak függvényében feltárta. Szisztematikus, az elszámolásban valamennyi vitatott tételre kiterjedő bizonyítást folytatott le eljárása során. Ítéletének indokolásában kitért minden vitatott tétel esetében a felek közötti véleménykülönbségre, és döntését logikusan megindokolta.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében arra is hivatkozott, hogy az Eljárási tv. 42. § (1) bekezdése kizárja azt, hogy a megismételt eljárásban - eleget téve a Bíróság ítéleti rendelkezésének - olyan tételeket is elszámolhatónak minősítsen, amelyeket a felperes a kifizetési kérelem benyújtását követően, hiánypótlás után jelentett be.

E hivatkozással kapcsolatosan a Kúria az alábbi álláspontot alakította ki:

Az alperes határozataiban is alkalmazott jogszabályként kitűnő, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: Eljárási rendelet) 8. § (1) bekezdése szerint a kifizetési kérelem alapja a támogatási kérelemnek helyt adó határozat. A felperesnek azt a beruházást kell megvalósítania, amelyet az alperes a támogatási kérelmében jóváhagyott a számára. Az alperes tehát a kifizetési kérelem elbírálásakor azt vizsgálja, hogy a felperes eleget tett-e a támogatási kérelemben foglalt vállalásának: azokat a tételeket érvényesíti a kifizetési kérelmében, amelyek a támogatási határozat értelmében a beruházás megvalósításához igazolhatóan szükségesek, azon pénzügyi keretek között, amelyekre a Jogcímrendelet 10. § (4) bekezdése lehetőséget biztosít.

Az Eljárási tv. 42. § (1) bekezdése értelmében „[a]z EMVA-ból (...) finanszírozott intézkedések esetén, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a támogatási kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napját követően a támogatási kérelemben meghatározott támogatási alapra, illetve összegre nézve módosítási kérelem nem nyújtható be.” A (3) bekezdés értelmében [a]z EMVA-ból (...) finanszírozott intézkedések esetén, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a kifizetési kérelemben szereplő adatokra, a kifizetési kérelemhez csatolt dokumentumokra nézve módosítási kérelem a kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló időszakon belül nyújtható be.”

Az alperes hivatkozása nem helytálló: az Eljárási tv. 42. § (1) bekezdése a támogatási kérelmekre vonatkozóan, míg a (3) bekezdés a kifizetési kérelmekre nézve tartalmaz korlátozó rendelkezéseket. Azonban a korlátozás mindkét esetben csak akkor áll fenn, amennyiben jogszabály eltérően nem rendelkezik.

Az Eljárási rendelet 30. §-ában kifejezetten lehetőséget ad arra, hogy építési beruházások esetén az ügyfél - meghatározott eljárás keretében - a támogatási kérelem eredeti műszaki tartalmát módosítsa [30. § (9) bekezdés a) pont], illetve a műszaki tartalom módosítása nélkül is lehetőség van új munkamenet, más építési tétel megvalósítására [30. § (9) bekezdés b) pont].

Következésképpen az alperes köteles a megismételt eljárásban elfogadni minden olyan, a felperes által utólagosan benyújtott tételt is, amelyek esetében érvényesültek az Eljárási rendelet 30. §-ában foglaltak, mert a kifizetési kérelem ezen módosításai jogszerűek.

A kifejtettek értelmében a Kúria nem látta megvalósulni a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértését, ezért összességében a Bíróság ítéletét jogszerűnek, ténybeli és jogi megállapításait tekintve is megalapozottnak ítélte. Így a Pp. 275. § (3) bekezdésére tekintettel a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alperes sikertelen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. A felperesnek - jogi képviselet hiányában - a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért a Kúria ebben a tekintetben mellőzte a határozat hozatalt.

Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. §-a alapján illetékmentes, ezért a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. § (1) bekezdése alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. szeptember 23.

Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó sk. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt sk. bíró